

MĚSTSKÉ MUZEUM
V DOBRUŠCE

Duben 1967

Kulturní kalendář
DOBRUŠKA

ZVEME VÁS DO NOVÉHO KINA V DOBRUŠCE

Kdybychom těmito slovy nadepsali článek ještě před dvěma roky, každý čtenář by to pokládal při nejmenším za hodně primitivní aprílový žert.

Každý totiž ví, že o stavbu kina usiluje Dobruška již od roku 1945 a dokonce dvakrát začínala i stavět – zatím vždy jenom na papíře.

Kino v sokolovně nevyhovuje – a také tam nepatří. Na tom se jistě všichni shodneme – vždyť před každým z nás již seděl v sokolovně nějaký dlouhán a pak jsme se marně snažili vidět alespoň kousek plátna – a přitom i akustika v sále je nevyhovující. Kolik pochopení přitom pro nás, návštěvníky kina, má tělocvičná jednota Spartak. Vždyť po každém představení musí ze sálu vystěhovat lavice, vydrátkovat a napastovat sál a pak teprve mohou přijít děti cvičit. A což teprve v plesové sezóně. Ples končí ve 4 hodiny ráno, v neděli ráno je v sále již košíková a odpoledne i večer filmové představení. A v pondělí ráno se v sokolovně již zase cvičí.

V Dobrušce jsme měli krátkou dobu i druhé kino – v sále u Labutě. Ale tak rychle jak se začalo, tak celá akce skončila. Okresní hygienik spolu s požární bezpečností shledali tolik závad, že v zájmu zdraví nás všech jsme museli kino zrušit.

Východiskem z této situace může být jediné – stavba nového kina. Po mnohých úvahách, zda se má kino přistavět u závodního klubu ROH nebo jinde, vítězí správný názor vystavět kino jako samostatnou budovu.

A tak ještě za předsednictví s. Čiháka uzavírá národní výbor 17. 11. 1955 dohodu s manželi Dubskými a kupuje od nich zahradu i domek a získává tak prostor v klidné části města, dobře komunikačně přístupný a přitom vlastně uprostřed Dobrušky.

Již v roce 1957 byl vypracován projekt na nové kino a podle něho se mělo v červenci 1958

začínat se stavbou širokoúhlého kina za 2 milióny 800 tisíc korun.

Ale s kinem jsme neměli štěstí – došlo k omezení staveb a Dobruška zůstala zase bez vlastního kina.

Staré promítací zařízení v sokolovně již došlo a málokterý film byl promítnut bez závad. Městský národní výbor proto nákladem 100 tisíc přestavěl promítací kabinu, pořídil nové promítací stroje, které umožňují promítat širokoúhlé filmy. Kvalita obrazu i zvuku je nyní neporovnatelně lepší a stroje zatím neměly jedinou poruchu. Škoda jen, že v sokolovně nejdou trvale promítat širokoúhlé filmy, protože hlediště nejde přizpůsobit nové technice bez přestavby celé budovy.

Jistě Vás každého již napadlo, zda v době největšího rozmachu televize je vůbec účelné a rentabilní stavět nové kino? Je v Dobrušce vůbec zájem o film?

Na loňský rok jsme plánovali tržby kina částkou 140.000 Kčs – skutečné tržby byly 164.000 Kčs. Letos v únoru jsme uspořádali týden širokoúhlých filmů. Promítli jsme jich šest a tržba byla 22.000 Kčs. Každé představení vidělo průměrně 337 návštěvníků, z nichž každý zaplatil na vstupném průměrně 4,62 Kčs.

V televizi jsou promítány desítky různých filmů. Můžete je sledovat pohodlně doma, nemusíte platit vstupné, nevadí Vám, že je venku nepohoda. Do kina nám přijde proto velmi málo diváků, kteří se spokojí, když jim promítneme nezajímavý, starý, černobílý film a ještě méně diváků přijde na promítání takového filmu v nevyhovujícím sále, v němž musí sedět v kabátě nebo s kabátem na klíně.

Na druhé straně víme, že jezdí diváci z Prahy až na Kladno a z Orlických hor až do Pardubic. To proto, že v republice máme zatím 6 kin, které již promítají 70 mm filmy novou technikou, která zaručí, že divák v maximálním pohodlí film doslova prožívá.

Dokonalý obraz je promítán na plátno 14 metrů široké, tříkanálové zvukové zařízení umožní,

aby každý divák kdekoliv v sále se rázem octl přímo uprostřed děje filmu.

Do Dobrušky byla stavba takového kina naplánována na rok 1975. Vypočítali jsme si však, že stavbu můžeme uskutečnit svépomocí a to mnohem levněji. A hlavně – můžeme ji zahájit již v letošním roce. Svépomocí vybudujeme kino za 2 milióny 200 tisíc Kčs. Stavbu nám pomohou financovat závody, které přispějí částkou 400 tisíc. Prvenství patří Stuze, která sama nejen slíbila, ale již poukázala 150 tisíc Kčs a pomůže ještě brigádnickou prací svých zaměstnanců.

Národní výbor využívá možnosti podnikat na úvěr a na stavbu kina si vypůjčí 1 milión korun. Tuto půjčku splatíme během prvních pěti let provozu kina.

Počítáme s tím, že roční tržby zvýšíme na 400 tisíc. Zbytek finančních prostředků na stavbu bude uvolněn z rozpočtu. Stavba může být uskutečněna během dvou let, ovšem jedině za předpokladu, že nám pomohou všichni občané z Dobrušky a všechny zdejší závody.

Takovou generální zkouškou byla stavba školní jídelny.

U Základní devítileté školy jsme za tři čtvrti roku postavili novou jídelnu, kde již funguje ústřední topení, jezdí výtah, jsou provedeny vnitřní omítky a kde je reálný předpoklad, že začátkem nového školního roku jídelna zahájí provoz. Věříme, že stavba kina se stane věcí každého z nás. A věříme, že Vás na vánoce 1968 budeme moci pozvat na zahajovací představení. V Dobrušce uvidíme stejné filmy, jaké v celém východočeském kraji zatím promítá jedině kino v Pardubicích.

Naše kino bude mít vlastní klimatizační zařízení, plátno široké 14 metrů, všech 350 čalouněných sedadel bude stupňovitě uspořádáno. Kino bude mít prostorné vstupní haly a šatny. U kina bude vybudováno parkoviště. A protože k nám budou jezdit návštěvníci ze širokého okolí, postará se o jejich občerstvení restaurace kina, která kromě běžného občerstvení bude schopna připravovat i jednoduchá teplá jídla.

Na staveniště jsme již navezli většinu potřebného materiálu. Jak se jen trochu ustálí počasí, pustíme se do práce. A abychom Vás mohli brzo pozvat do nového kina, to záleží na Vás, zda neodmitnete naše pozvání: Přijďte a pomozte nám stavět!

O postupu prací Vás budeme pravidelně informovat zpravodajstvím v městském rozhlasu i ve vývěsních skříních MěstNV.

Tak tedy: Brzo nashledanou!

Městský národní výbor.

NA NAŠÍ VĚŽI, HODINY BĚŽÍ...

Letošního roku je tomu 100 let, co byly na Dobrušské věži instalovány nové věžní hodiny. Je o tom krátký záznam na kovovém štítku, vyrytém patrně také jejich výrobcem:

„J. Janata, hodinářství v Poděbradech, zhotovil tyto hodiny léta 1867. Za toho času byl purkmistrem v Dobrušce Fr. Laichter, majitel zlatého záslužného kříže.“

Dále jsou na štítku uvedena jména radních: Jan Michálek, Václav Wiravský, Antonín Krauser, Jan Čížek.

Obnovení hodin na věži nebylo na tehdejší dobu pro město malou událostí. Obyvatelé Dobrušky měli za sebou perný rok 1866. Město bylo vyrabováno vojsky obou válčících stran za prusko-rakouské války, řádila zde cholera a na dovršení všeho na podzim 1866 střed města včetně radnice vyhořel. Z iniciativy radního Michálka byla uspořádána veřejná sbírka v českých městech, která vynesla tolik, že kromě opravy věže bylo možno zde zřídit i nové hodiny.

Stavba hodin nebyla jednoduchou záležitostí. Hodinář se musel podřídít prostoru, vyhnout se výstupnímu schodišti na ochoz, počítat s dostatečnou hloubkou šachty pro pěticentové závaží.

A tak tu člověk dnes stojí v dojemné úctě před strojem, který odpočítává a ukazuje čas už sto let. Výročí jistě úctyhodné. Kyvadlo s kyvem 50 cm každé jeden a půl vteřiny, krok co krok, měří vzdálenost. Za sto let by už obešlo rovník sedmadvacetkrát. Závaží, která se musí potahovat každý den, vystoupila by za tu dobu již 550 km vysoko, t. j. do operačního prostoru dnešních umělých družic Země. Stroje naodbíjely na čtvrtích a hodinách za ten čas na 16 miliónů úderů.

Není se proto co divit, že dnes i základní součásti stroje jsou silně opotřebovány. Údržba a opravy dosud prováděné se většinou týkaly spíš vnějších částí hodin, jako je číselník, ručičky apod. Ale např. soukolí, které se rovněž opotřebovává, je dosud ve stavu jako před sto lety. Občané si proto nedovedou vysvětlit, proč např. hodiny neukazují na všech čtyřech stranách stejný čas. Vůle mezi zuby soukolí, které ovládají ručičky, je tak velká, že ručičky sice lze přesně nařídit, ale nelze zajistit, aby za oběhu šly rovnoměrně, zkrátka bezvadně poslouchaly hodinový stroj. Rozchod celého soukolí na jeho konci činí až 8 minut. A tak se nemůžeme divit, že správně nařízené velké ručičky náhle svou vahou v určitém bodě spadnou až o 8 minut, zvláště když jim ještě pomůže vítr. Dobrá vůle hodinářů-údržbářů, udržet ručičky na všech stranách na stejném čase, zde nepostačí.

Městský národní výbor v Dobrušce po prošetření technického stavu hodin se rozhodl nechat provést generální opravu jejich stroje. Bude prováděna v měsíci dubnu. Naše veřejnost jistě promine, bude-li v dubnu bez jednoduché možnosti pohlédnout na náměstí na věž, nebo slyšet v celém městě bití čtvrtí i celých hodin. Zvyk je zvyk a jistě nám budou věžní hodiny chybět.

Opraváři se však vynasnaží, aby hodiny spravili dobře a v čase co nejkratším, aby ke spokojenosti občanů šly opět dobře dalších sto let.

Josef Novák.

Dořady v dubnu

Sobota 1. dubna 1967 ve 20 hodin

uveče Kino MěstNV v sokolovně
slovenský barevný film

MAJSTER KAT

Historický příběh o lásce, přátelství
a nenávisti.

Film mládeži do 15 let nepřístupný.

Neděle 2. dubna 1967 v 15 hodin český film
pro děti

VOLEJTE MARTINA

První část dětského detektivního seriálu.

— v 17 a ve 20 hodin slovenský barevný film

MAJSTER KAT

Historický příběh o lásce,
přátelství a nenávisti.

Film mládeži do 15 let nepřístupný.

— ve 20 hodin v sále ZK v Sadech pionýrů
divadelní představení hry

Augusta Strindberga:

KRÁLOVNA KRISTINA

v provedení souboru

Východočeského divadla z Pardubic.

Slavné švédské drama o panovnici,
která neuměla a nemohla vládnout,
poněvadž byla příliš ženou.

Třetí hra v předplatném.

Čtvrtek 6. dubna 1967 v 9 a 11 hodin

v sále ZK v Sadech pionýrů

VÝCHOVNÉ KONCERTY

pro školy I. a II. stupně

Účinkuje umělecká skupina M. Bláhy.

— v 18 hodin v sále ZK v Sadech pionýrů

HRÁTKY MLÁDEŽE

Sobota 8. dubna 1967 ve 20 hodin

v sále ZK v Sadech pionýrů

VEČER KONSERVATORISTŮ

Hrají: Petr Fiala, Ivona Stránská
a Drahomíra Lukášová.

Recitují: Igor Stránský, Vladimír Krátký
a Jan Zbavítel.

— ve 20 hodin v sále sokolovny

americká filmová detektivka

RŮŽOVÝ PANTHER

s Claudii Cardinalovou a Peterem Sellersem
v hlavních rolích. České titulky.

Mládeži nepřístupné. Příplatek 2,- Kčs.

Neděle 9. dubna 1967 v 15 hodin

český film pro děti

U TELEFONU MARTIN

Další část detektivního seriálu pro děti.

— v 17 a ve 20 hodin

RŮŽOVÝ PANTHER

Barevná americká širokouhlá filmová
detektivní komedie a Claudii Cardinalovou
a Peterem Sellersem v hlavních rolích.

České titulky. Film mládeži nepřístupný.
Příplatek 2,- Kčs.

Úterý 11. dubna 1967 v 9 a v 11 hodin

v sále ZK v Sadech pionýrů

Výchovné koncerty pro školy III. stupně

PÍSNĚ ČERNÉ A BÍLÉ

Účinkují: Ludmila Vondráčková,
Marie Doležalová, Jan Soumar,
dr. Vladimír Truc.

Čtvrtek 13. dubna 1967 v 18 hodin

v sále ZK v Sadech pionýrů

HRÁTKY MLÁDEŽE

Sobota 15. dubna 1967 ve 20 hodin

francouzský barevný hudební film

PARAPLÍČKA ZE CHERBOURGU

České titulky.

Mládeži do 15 let nepřístupný.

Neděle 16. dubna 1967 v 17 hodin
slovenský barevný film o krásách Tater,
o životě flóry, fauny a lidí v těchto našich
velehorách
EXPEDICE TANAP

— ve 20 hod. francouzský barevný hudební film
PARAPLÍČKA ZE CHERBOURGU
vyznamenaný Velkou cenou MFF v Cannes.
České titulky.
Mládeži do 15 let nepřístupný.

Čtvrtek 20. dubna 1967 v 18 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
HRÁTKY MLÁDEŽE

Sobota 22. dubna 1967 ve 20 hodin
napínavá detektivka ze současné Francie
VÝTAH NA POPRAVIŠTĚ
České titulky. Mládeži do 15 let nepřístupný.

Neděle 23. dubna 1967 v 17 hodin český film
PŘÍPAD DANIELA
Rekonstrukce jednoho špionážního případu.
Film mládeži přístupný.

— ve 20 hodin francouzský film
VÝTAH NA POPRAVIŠTĚ
Detektivka ze současné Francie.
České titulky. Mládeži do 15 let nepřístupný.

Pondělí 24. dubna 1967 ve 20 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
divadelní představení hry M. Acharda:
MŮJ PŘÍTEL BRAMBORA
Francouzská veselohra autora slavné „Idiotky“
v provedení souboru
Vinohradského divadla z Prahy.
Účinkují: Jiřina Švorcová, Oldřich Lukeš,
laureát státní ceny, Gustav Nezval a další.
Čtvrtá hra v předplatném.

Čtvrtek 27. dubna 1967 v 18 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
HRÁTKY MLÁDEŽE

Sobota 29. dubna 1967 ve 20 hodin
italská filmová komedie

ŽENICH NA INZERÁT

České titulky. Film mládeži nepřístupný.

Neděle 30. dubna 1967 v 17 hodin
sovětský barevný fantastický film

ČLOVĚK OBOJŽIVELNÍK

podle stejnojmenného románu A. Baljeva.
Mládeži přístupný.

— ve 20 hodin italská filmová komedie

ŽENICH NA INZERÁT

České titulky. Film mládeži nepřístupný.

Pondělí 1. května 1967 v 17 a ve 20 hodin
švédský film

DRAHÝ JOHN

České titulky. Mládeži do 18 let nepřístupný.
Mladiství předloží na požádání zaměstnan-
cům kina svůj občanský průkaz.
Příplatek 1,- Kčs

JAZYKOVÉ KURSY probíhají v obvyklou dobu
v klubovnách ZK.

Změna programu vyhražena.

Charakteristika některých filmů

RŮŽOVÝ PANTHER

Americký barevný širokoúhlý film Růžový panther režiséra Blaka Edwardse je detektivní komedie, jejíž děj se odehrává v efektním prostředí Říma, Hollywoodu, Cortiny d'Ampezzo a dalších měst uprostřed smetánky mezinárodní společnosti. Jeho smutným hrdinou je kriminální inspektor Clouseau, který se ukazuje stejně neschopný jako policista a jako manžel krásné paní Simony. Není proto divu, že jeho mnohaletý hon za mezinárodním zločincem, skrývajícím se pod jménem Fantóm, končí zcela neúspěšně.

Jako v mnoha podobných filmech komediální složka převažuje nad kriminální. Proto divák od samého začátku zná zločince a spíš než postupem jeho odhalování se baví nešikovnostmi nešťastného policisty a klamaného manžela. Ve filmu je několik režijně velmi dobrých scén, je zde ovšem i celá řada gagů, které znají diváci z desítek filmů od dob němé grotesky v lepším provedení.

Petera Sellerse jsme také již viděli v lepších rolích a krásné Claudii Cardinalové nedovolila role indické princezny ukázat nic víc než právě jen její krásu.

Film byl uváděn na XVII. FFP 1966.

PARAPLÍČKA ZE CHERBOURGU

Barevný celovečerní film *Paraplíčka ze Cherbourgu* režiséra Jacquesa Démyho jsou typickou ukázkou jednoho směru moderního francouzského filmu šedesátých let. Hudební komedie je dílem experimentálním, ale zároveň lidovým. Prostý příběh Geneviévy a Guye, kteří se milují, mají dítě, ale nestanou se manžely, je poněkud melodramatický, ale půvab filmu spočívá spíše v choreografickém řešení filmu a v jeho hudebně-zpěvném textu. Film byl vyznamenán Cenou Louisc Delluca a Zlatou palmou na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes v r. 1964.

VÝTAH NA POPRAVIŠTĚ

Francouzský film *Výtah na popraviště*, řazený mezi detektivky, by mohl být také vykládán jako psychologický film o náhodnosti spravedlnosti a o tom, kolik zločinů zůstává asi utajeno, nebýt řady náhod, mohlo jít o film předvádějící „dokonalou“, t. j. neodhalenou vraždu. A tento zdánlivý rozpor činí film atraktivním a úspěšným. Malleova režie a výborné výkony hlavních představitelů (především Jeanne Moreauové a Maurice Roneta) úspěch utvrzují a řadí jej mezi profesionálně výborně udělané filmy, jež byly přijaty příznivě jak diváky, tak i kritikou.

ŽENICH NA INZERÁT

Italský film, *Ženich na inzerát*, prohlásil Alberto Moravia za dosud nejlepší dílo nadaného režiséra Antonia Pietrangeliho. Námět našli tvůrci v inzertní rubrice „Seznámení hledají“. – Chtěli ukázat, co se skrývá za oněmi známými slovy: „Pětatřicetiletá sympatická, existenčně zajištěná – vila, zahrada – auto – úspory – seznámí se za účelem sňatku“. Děj filmu se rozvíjí v průběhu jediného dne mezi dvěma lidmi, kteří se seznámili pomocí takového inzerátu a prvně se setkávají tváří v tvář. Kromě všeobecně lidských prvků, vlastních lidem snad na celém světě, je ve filmu mnoho speciálně italského. Hrdinka je typická představitelka severoitalského venkovského provincialismu, hrdina pak je opět typický představitel Římana střední generace, líného, pohodlného, ziskuchtivého, cynického. Konfrontace těchto dvou typů, výtečně ztvárněných oběma představiteli – Sandrou Miloovou a Francoisem Périerem patří k velkým zážitkům pozorného a citlivého diváka.

DRAHÝ JOHN

Švédský film *Drahý John* natočil režisér Lars-Magnus Lindgren podle románu Olle Länsgberga. Vypráví prostý příběh mladé dvojice lidí, kteří již poznali lásku a její nebezpečí, kteří však neustávají hledat a věří, že jednou najdou to, co hledají: klid a štěstí. Jejich hledání je nakonec úspěšné. Annita a John budou spolu jistě šťastni. Tímto optimistickým závěrem se film markantně odlišuje od černého pesimismu bermanovských filmů. Děj se odehrává během tří dnů v malém přístavním městě mezi kapitánem nákladní lodi a mladou číšnicí v místní hospůdce. Oba se již trochu znali z dřívějška, nyní však poznali, že jsou k sobě vzájemně mocně přitahováni milostným citem.

Film Drahý John soutěžil v posledním kole – byl v závěrečné pětičlence filmů – o letošní udělení Oscara za nejlepší zahraniční film.

Jak je známo, zvítězil v této soutěži čsl. film Obchod na korze režisérů Kadára a Klose.

Kulturní výročí v dubnu

- 3. 4. 1962 zemřel spisovatel a novinář
JOSEF KOPTA
- 4. 4. 1937 zemřel literární kritik
F. X. ŠALDA
- 11. 4. 1887 narodil se spisovatel, zasloužilý
umělec, literární historik a kritik
VOJTĚCH MARTÍNEK
- 13. 4. 1902 narodil se v Rakovníku spisovatel
FRANTIŠEK MARKUP
- 16. 4. 1882 narodil se v Klatovech a 24. 4. 1952
zemřel spisovatel JAROMÍR JOHN
- 18. 4. 1857 narodila se slovenská spisovatelka
TEREZIA VANSOVÁ
- 20. 4. 1872 narodil se slovenský básník
ANDREJ SLÁDKOVIČ
- 20. 4. 1942 zemřel literární kritik
EDUARD URX
- 22. 4. 1822 narodil se slovenský spisovatel
JÁN PALÁRIK
- 24. 4. 1822 narodil se slovenský spisovatel
JANKO KRÁL
- 26. 4. 1862 narodil se v Hradci Králové
básník a historik
JAROSLAV KOSINA

Kulturní kalendář Dobrušky vydává Kulturní komise MěstNV v Dobrušce pravidelně měsíčně. Vydávání povoleno Odborem školství a kultury VčKNV v Hradci Kr. čj. 1841 ze dne 30. 3. 1966.

Celoroční předplatné 5,— Kčs